

**Száz éves az általános
iskolám,
a zentai Thurzó Lajos
Általános Iskola**

„Őrizzük emlékeinket, gyűjtsük össze töredékeinket,
nehogy végleg elveszenek, s ezáltal is üresebb legyen
a múlt, szegényebb a jelen, kétésebb a jövő.”
(Ipolyi-Stummer Arnold nagyváradai püspök, néprajzkutató)

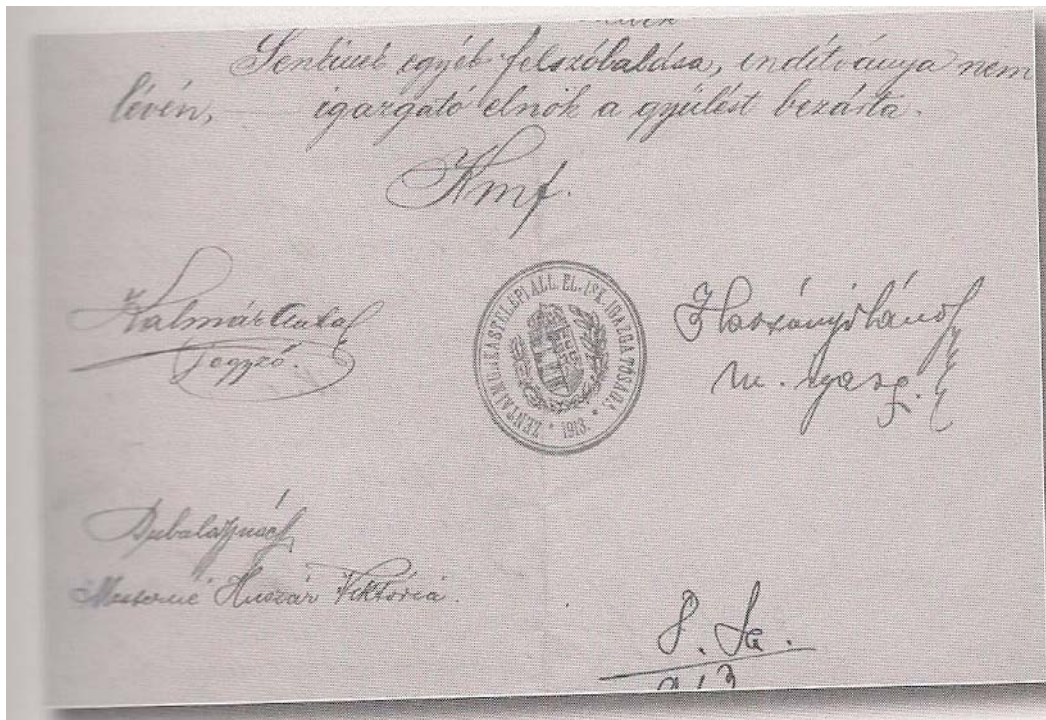
Az iskola építése

Az általános iskolám 1913-1914-ben épült, most ünnepelte 100-ik születésnapját. Számunkra fontos és városunkban is kiemelkedő helyet foglal el, mivel ez az egyetlen teljesen magyar tannyelvű iskola.

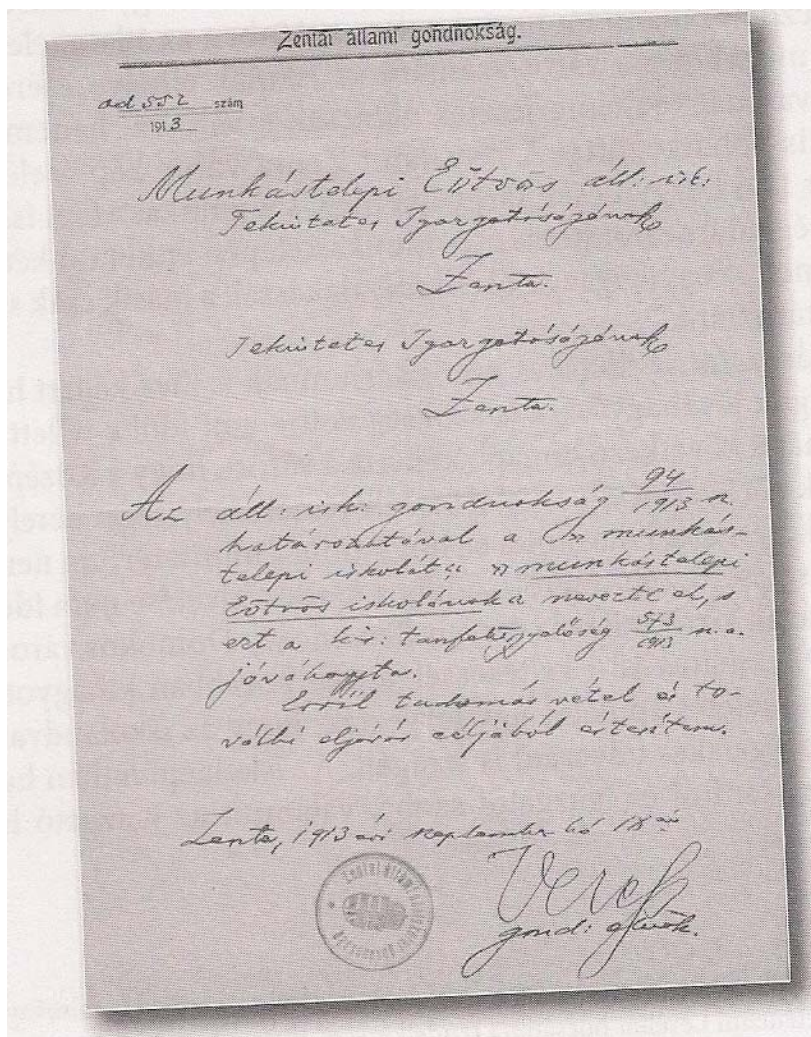
A század forduló elején a vallási és a közoktatási miniszter kérte Zenta városát, hogy javítson a közoktatási helyzeten. Az iskolahálózat fejlesztési tervét a városi tanács dolgozta ki az iskolai gondnoksággal közösen. Gráf Ármin vállalkozó a legjobb feltételeket ajánlotta, így ő kapta meg az iskola felépítésének jogát 1912-ben. Az iskola felavató ünnepe 1913. szeptember 6-án volt.

A régi iskola

A munkástelepi új iskolát báró Eötvös József néhai vallás és oktatásügyi miniszter, a népiskolai törvény megalkotója születésének 100. évfordulója tiszteletére az állami iskolai gondnokság a 94/ 1913. számú határozattal Munkástelepi Eötvös- iskolának nevezte el.

1. kép - Az iskola pecsétje

Báró Eötvös József két alkalommal töltötte be vallás és oktatásügyi miniszteri tárcát. Az 1867-es osztrák-magyar kiegyezés után a magyar közoktatás modernizációja vette kezdetét. Eötvös célja a közoktatás korszerűsítése volt. A magyar népoktatás történet kiemelkedő jelentőséggel bíró jogdokumentuma az Eötvös nevéhez fűződő 1868. évi XXXVIII. törvénycikk. Nevezett törvény bevezette a 6-12 éves fiú és lánygyermek tankötelezettségét, továbbá a 12-15 éves korig tartó ismétlő iskoláztatást. A szegény szülők tandíjmentességet élveztek. Bevezette a kötelező tantárgyakat és óraszámokat. Létrehozta a hatosztályos népiskolát. Új iskolatípusokat hozott létre, így a népiskolára épülő felsőbb népiskolákat, a

2. kép - Az iskolai gondnokság határozat

négyosztályos polgári iskolákat, a tanító-és tanítónőképző intézeteket. A katolikus egyház népiskola alapítási monopóliuma megszűnt, ugyanis népiskolát már állam, társulat, magánszemély is létrehozhatott. A törvénnyel biztosítottá vált az egységes állami irányítás. Eötvös bevezette a tanfelügyeleti rendszert, mellyel az ellenőrzés az állam hatáskörébe került.

Az újonnan megnyílt Munkástelepi Eötvös-iskolába tanévkezdéskor 443 tanuló iratkozott be. Az iskola 6 tanteremből, tanítói és igazgatói szobából, igazgatói lakásból, szolgálólakásból állt.

Eleinte csak 4. osztályig folyt benne a tanítás. Elsőtől harmadikig a fiúk és a lányok külön-külön osztályokban voltak osztva, negyedikben pedig vegyesen helyezték el a diákokat.

Iskolakezdekőkor az első osztályokban a következő tantárgyak szerepeltek: hittan, beszéd-értelmezési gyakorlatok, olvasás-írás, számtan, ének, torna és rajz. A fiú és lány osztályokban a tanterv többnyire megegyezett, csak a rajz és énekórák tanterve különbözött valamennyire.

Néhány tantárgy szeptemberi tanteve a következő volt:

- beszéd - értelmezési gyakorlatok: ismerkedés, padokba sorolás, bizalomkeltés, ruhák, taneszközök rendben tartása, iskolába jövés ideje, köszönés, család- és keresztnév
- számtan: a semmi és a sok fogalma, 0, 1 fogalma és írása
- olvasás-írás:(fonomimikai alapon) a magánhangzók, hangoztatási gyakorlatok, írási előgyakorlatok
- rajz: pont, vonal, fekvő, dülő és álló vonalak

	A osztály	B osztály
1.osztály	61 tanuló	69 tanuló
2.osztály	59 tanuló	60 tanuló
3.osztály	71 tanuló	69 tanuló
4.osztály	54 tanuló	-

1. táblázat - Az 1913-1914-es tanévben az osztályok létszáma

Az évek során az iskolának több elnevezése is volt:

- Munkástelepi Eötvös Állami Elemi Iskola (1913-1918)
- Újfalusi Iskola (1918-1920)
- Munkástelepi Iskola (1920-1928)
- Szent Száva Iskola (1928-1941)
- Magyar Királyi Állami Elemi Népiskola (1941-1944)
- Szent Száva Iskola (1945-1946)
- 3. Számú Iskolaigazgatóság (1946-1950)
- 2. Számú Nyolcosztályos Magyar Tannyelvű Iskola (1950-1954)
- Thurzó Lajos Nyolcosztályos Iskola (1954-1958)
- Thurzó Lajos Elemi Iskola (1958-1975)
- Thurzó Lajos Szervezeti Egység (1975-1990)
- Thurzó Lajos Munkaegység (1990-)

1954-ben felkérte az iskolák munkaközösségeit a város oktatási és művelődési bizottsága, hogy adjanak nevet iskoláiknak. Svarc István az akkori megbízott igazgató javaslata alapján Arany János illetve Thurzó Lajos elnevezés került a bizottság elé. Végül Thurzó Lajos után nevezték el iskolámat. Thurzó Lajos költő volt, aki 1915-ben született Zentán, jó tanulmányi előmenetelű

gyerek volt, de a család szerény anyagi körülményei miatt dolgoznia kellett. Apja korán meghalt így belőle szabóinas lett. Első verseit ekkor már megírta. A háború után a Magyar Szó-ban dolgozott. 1950-ben meghalt Újvidéken súlyos szívbetegsége miatt. Halála után nevezték el róla az iskolát.

Az iskola az évek során több teremmel bővült. 1970-ben hozzáépítettek egy épületszárnyat, 1917-ben megépült a kosárlabdapálya, 1978-ban a tornaterem, 1980-ban az ebédlő és végül 2011-2012-ben egy újabb tanítási szárnyat kapott. Az iskola 21 tanteremmel bővült a kezdetek óta.

Az iskola napjainkban

3. kép - Az iskola épülete napjainkban

A diákok létszáma 2013/2014-ben 472 tanuló, azzal hogy a különleges bánásmódot igénylő gyerekek száma 66.

osztályok	A osztály	B osztály	C osztály	Kisegítő tagozat
1. osztályok	22	24	22	-
2. osztályok	18	21	18	5
3. osztályok	21	20	21	5
4. osztályok	23	20	19	12
5. osztályok	20	20	21	7
6. osztályok	16	16	19	20
7. osztályok	22	21	22	12
8. osztályok	19	24	-	5

2. táblázat - A diákok létszáma 2013/2014-ben

Az alsós tanulók (első osztálytól negyedikig) 10 tantárgyat tanulnak: magyar, matematika, szerb nyelv, angol nyelv, hittan/polgári, természet, testnevelés, zenekultúra, képzőművészet, néphagyomány.

Az ötödikes diákoknak 13 tantárgyat tanítanak: magyar, matematika, zenekultúra, testnevelés, sport aktivitás, hittan/polgári, szerb nyelv, angol nyelv, német nyelv, műszaki oktatás, történelem, biológia, földrajz, informatika

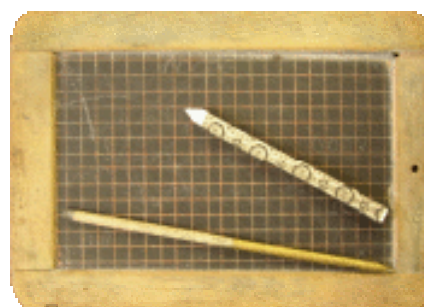
A hatodikban 14-et: magyar, matematika, zenekultúra, testnevelés, sport aktivitás, hittan/polgári, szerb nyelv, angol nyelv, német nyelv, műszaki oktatás, történelem, biológia, földrajz, informatika, fizika.

A hetedik és a nyolcadik osztályban 15 tantárgyból kell készülniük: magyar, matematika, zenekultúra, testnevelés, sport aktivitás, hittan/polgári, szerb nyelv, angol nyelv, német nyelv, műszaki oktatás, történelem, biológia, földrajz, informatika, fizika, kémia.

Összehasonlítás

Látható, hogy az elmúlt évek során nagyon sok változás történt úgy az iskola épületében, mint a tantárgyak és a tanulók számát illetően. Az iskolai tanfelszerelés is nagy változásokon ment keresztül az évek folyamán.

Ma már minden diák készen vásárolt füzetbe írja a tanulnivalókat. A boltok ezerszám kínálják a legkülönbözőbb tollakat, radírokat, tolltartókat, iskolatáskákat. A digitális tábla, aminek tartalmát már számítógépre lehet menteni, így azt bármikor elő lehet venni, de a legnagyobb előnye, hogy interaktív, így a diákok is be tudnak avatkozni a tanár által előre gyártott tananyag feladatmegoldásába.

4. kép - Palatábla

Régen nem így volt. A palatábla története körülbelül kétszáz éve kezdődött. Ez egy mai könyv méretű tábla volt, fächerbe foglalva. A számokat és a betűket palavesszővel írták a gyerekek a táblára. A jó palavessző hosszú volt, és mindig jól ki kellett hegyezni. A diákok csak így tudták jól megtanulni az íráshoz megfelelő, helyes kéztartást. Egy szivacsot, más szóval spongyát használtak arra, hogy a már fölöslegessé vált információt a tábláról letöröljék. A szivacs érdekessége, hogy valódi tengeri szivacsból készült. A palatáblát is, mint a később megjelent füzetet, maguknak a diákoknak kellett vonalakkal ellátni. A penna vagy más néven penicilus az író toll, amit valódi libatollból maga a tanító készített a diákoknak. Lényeges volt, hogy a toll szépen, vékonyan írjon. A toll készítésének szigorú szabályai voltak, és fontos volt, hogy a tanító fiókjában legalább két-háromszáz penna legyen. A pennához sokféle tintát használtak, a lényege az volt, hogy egyenletesen fogó tinta legyen, de a legszebbnek a mély barnát tartották. Kalamárisnak hívták azt az alul széles, kis nyílású üvegcsét, amiben a tintát tartották.

	1913 Tanulók száma		1913 Tantárgy száma	2013 Tanulók száma		2013 Tantárgy száma
1.osztály	130	2 osztályban	8	68	3 osztályban	10
2.osztály	119	2 osztályban		59	3 osztályban	10
3.osztály	140	2 osztályban		62	3 osztályban	10
4.osztály	54	1 osztályban		63	3 osztályban	10
5.osztály	-		-	61	3 osztályban	13
6.osztály	-		-	51	3 osztályban	14
7.osztály	-		-	65	3 osztályban	15
8.osztály	-		-	43	2 osztályban	15

3. táblázat- A tanulók száma 1913. és 2013-ban

Az iskola tantestülete – 2013.,- jóval népesebb-, mint 1913-ban volt.

5. kép - A tantestület 1913. és 2013-ban

Az építést követő években a tanulóknak és a tanároknak 6 tanterembe kellett bezsúfolódniuk, mára viszont bőven van hely, hiszen 26-ra bővült a tanteremek száma.

Az iskola udvara is sokkal korszerűbb, van kézilabda és kosárlabdapálya, távolugráshoz kijelölt hely.

A kosárlabda pálya ma már beton helyett gumiborítású. A tornaterem faburkolatát (kisebb baleset miatt) modern műanyagra cserélték fel.

6. kép – Az iskola sportpályája

Záró gondolatok

Az évek során sok újdonságot kapott iskolánk. Bővült egy számítógép teremmel, valamint vetítő-, fejlesztő teremmel is. Az évek során iskolaújságot készítenek diákjaink és tanáraink és több szakkörön bővíthetik tudásukat. Sok könnyítést kaptak a tanulók, de bizony az elődeinket nézve számos új tantárgyat vezettek be.

Forrásmunkák

A dolgozatban megjelent adatok, információk, a zentai Thurzó Lajos Általános Iskola és a Zentai Történelmi Levéltár archivumából származik. A eredeti fotók Tari László és más magánszemély tulajdonát képezik.

Melléklet

A mellékelt dokumentumok eredeti példánya a Zentai Történelmi Levéltár tulajdonát képezik és a csatolt iratok az eredeti dokumentumok fénymásolatai.